

DIGITALNA SOCIOLOGIJA

UTJECAJ DIGITALIZNIH PROCESA U DRUŠTVU - OPĆENITO

CILJEVI KOLEGIJA

- Upoznati studente s osnovnim pojmovima i konceptima digitalne sociologije unutar konteksta hrvatskoga i svjetskoga društva.
- Provođenje analize procesa digitalnih transformacija klasičnih obrazaca društvenosti i razvoja novih metodološko-konceptualnih socioloških alata.
- Osposobiti studente za razumijevanje i primjenu teorijskih koncepata i te empirijsku analizu digitalno-tehnološkoga i socijalnoga konteksta društva.

AKADEMSKA POSTIGNUĆA

- Analizirati digitalne procese u samom društvu
- Prepoznati temeljna obilježja digitalnih procesa u RH i svijetu
- Primijeniti stečeno znanje za razumijevanje odnosa između tehnoloških i socijalnih dimenzija digitalnoga doba
- Objasniti pozitivne i negativne učinke procesa digitalizacije na globalnoj i nacionalnoj razini
- Opisati posljedice digitalne transformacije društvenoga prostora
- Objasniti osnovne teoretske postavke digitalne sociologije
- Povezati proces digitalizacije i transformacije suvremenih društvenih zajednica
- Usporediti odnos digitalnoga jaza i nejednakosti u kontekstu različitih nacionalnih i regionalnih područja
- Razviti svijest o metodama nadzornoga kapitalizma suvremenoga doba i pripadnim posljedicama
- Koristiti stečeno znanje u prezentaciji tema iz područja digitalne sociologije

ANALIZA DIGITALNIH PROCESA U DRUŠTVU

- 5 ključnih točaka:
- **Digitalizacija komunikacije:** Digitalni mediji i društvene mreže revolucionirali su način na koji komuniciramo. Omogućuju brzu i efikasnu komunikaciju, ali istovremeno generiraju nove izazove poput dezinformacija, smanjenja privatnosti i pitanja mentalnog zdravlja zbog prekomjerne upotrebe. U vašem području, sociologiji, ovo je posebno značajno jer transformira društvene interakcije i oblikuje nove društvene norme i identitete.
- **Promjena u radnom okruženju:** Digitalizacija je promijenila način rada, uvođenjem fleksibilnih radnih sati i mogućnosti rada na daljinu. To može biti korisno za ravnotežu između posla i privatnog života, ali također stvara izazove u smislu nadzora radnika, sigurnosti podataka i socijalne izolacije.
- **Edukacija i učenje:** Digitalne tehnologije nude nove mogućnosti za učenje i obrazovanje, omogućavajući pristup bogatim izvorima informacija i virtualnim učionicama. Ovo ima poseban utjecaj na visoko obrazovanje, gdje digitalni alati omogućuju fleksibilnije metode podučavanja i učenja, ali isto tako postavlja pitanja o kvaliteti obrazovanja i pristupu tehnologiji.
- **Utjecaj na privatnost i sigurnost podataka:** S povećanjem digitalne prisutnosti, pitanja vezana uz zaštitu privatnosti i sigurnosti podataka postaju sve važnija. Povećanje količine osobnih podataka koje se prikupljaju i obrađuju na internetu stvara rizike kao što su krađa identiteta, cyber napadi i zloupotreba podataka.
- **Digitalni jaz i nejednakost:** Iako digitalna tehnologija nudi brojne mogućnosti, postoji značajan digitalni jaz. Nejednak pristup tehnologiji može produbiti postojeće socijalne i ekonomske nejednakosti. Ovo je posebno izraženo u područjima s manje razvijenom infrastrukturom i među populacijama s nižim socioekonomskim statusom.

KAKVI SU ODNOSI U SVAKOJ OD NEVEDENIH TOČAKA

- 5 ključnih točaka:
- **Digitalizacija komunikacije**
- **Promjena u radnom okruženju:**
- **Edukacija i učenje:**
- **Uticaj na privatnost i sigurnost podataka:**
- **Digitalni jaz i nejednakost**

O nekima smo već pričali, o neke smo samo spominjali.

KAKVI SU ODNOSI U SVAKOJ OD NEVEDENIH TOČAKA

- 5 ključnih točaka:
- **Digitalizacija komunikacije**
- **Promjena u radnom okruženju:**
- **Edukacija i učenje:**
- **Utjecaj na privatnost i sigurnost podataka:**
- **Digitalni jaz i nejednakost**

O nekima smo već pričali, o neke smo samo spominjali.

POZITIVNI I NEGATIVNI UČINICI DIGITALIZACIJE

POZITIVNI UČINICI:

- **Poboljšan pristup informacijama:** Digitalizacija je omogućila ljudima da imaju brz i lak pristup ogromnoj količini informacija i znanja. Ovo je posebno važno u obrazovnom kontekstu, gdje studenti i istraživači mogu lako pristupiti akademskim materijalima, znanstvenim radovima i drugim resursima.
- **Povećana komunikacijska povezanost:** Digitalne tehnologije su učinile komunikaciju bržom i učinkovitijom, omogućujući ljudima da ostanu povezani bez obzira na geografske udaljenosti. To je posebno važno u poslovnim kontekstima, kao i za održavanje osobnih odnosa u eri globalizacije.
- **Poticanje inovacija i ekonomske rasti:** Digitalizacija je pokretač inovacija u mnogim industrijama, stvarajući nove poslovne modele, poboljšavajući efikasnost i produktivnost te potičući ekonomski rast. Također omogućava malim poduzećima i poduzetnicima da se natječu na globalnom tržištu.

O nekima smo već pričali, o neke smo samo spominjali.

POZITIVNI I NEGATIVNI UČINICI DIGITALIZACIJE

NEGATIVNI UČINICI:

- **Smanjenje privatnosti i sigurnosti podataka:** S porastom digitalne prisutnosti, pitanja o zaštiti privatnosti i sigurnosti podataka postaju sve izraženija. Korisnici se suočavaju s rizicima poput krađe identiteta, hakerskih napada i zloupotrebe osobnih podataka.
- **Digitalni jaz i nejednakost:** Iako digitalna tehnologija pruža brojne mogućnosti, nejednaki pristup i digitalna nepismenost mogu produbiti socijalne i ekonomske nejednakosti. Osobe bez pristupa ili vještina potrebnih za korištenje digitalnih tehnologija mogu biti isključene iz mnogih aspekata modernog društva.
- **Utjecaj na mentalno zdravlje i socijalne vještine:** Prekomjerna upotreba digitalnih medija može imati negativne posljedice na mentalno zdravlje, uključujući povećan rizik od depresije i anksioznosti, posebno među mladima. Također, pretjerana upotreba tehnologije može smanjiti face-to-face interakcije, što može utjecati na razvoj socijalnih vještina.

POSLJEDICE DIGITALNE TRANSFORMACIJE DRUŠTVENOG PROSTORA

Promjena u međuljudskim odnosima: Digitalni mediji su promijenili način na koji se ljudi povezuju i komuniciraju. Dok su platforme poput društvenih mreža omogućile lako povezivanje s ljudima širom svijeta, istovremeno su smanjile količinu vremena provedenog u face-to-face interakcijama, što može utjecati na kvalitetu i dubinu međuljudskih odnosa.

Stvaranje digitalnih zajednica: Digitalni prostor omogućio je formiranje online zajednica oko zajedničkih interesa, vjerovanja i iskustava. Ove zajednice mogu prelaziti geografske granice i omogućavaju ljudima da se povezuju na načine koji prije nisu bili mogući.

Utjecaj na javni diskurs i mišljenje: Društveni mediji i digitalne platforme imaju značajan utjecaj na oblikovanje javnog mišljenja. Sposobnost brzog širenja informacija može biti korisna za podizanje svijesti o važnim pitanjima, ali također omogućava širenje dezinformacija i polarizaciju mišljenja.

Privatnost i nadzor: Digitalna transformacija donijela je sa sobom izazove vezane za privatnost i nadzor. Prikupljanje i analiza velikih količina podataka od strane kompanija i vlada postavlja pitanja o tome kako se ti podaci koriste i koji su potencijalni rizici za pojedince.

Promjene u načinu rada i ekonomiji: Digitalizacija je transformirala radna mjesta, stvorila nove industrije i promijenila ekonomsku strukturu. Pojave poput gig ekonomije, rada na daljinu i automatizacije donose i mogućnosti i izazove u smislu zaposlenja, radnih uvjeta i socijalne sigurnosti.

Utjecaj na obrazovanje i učenje: Digitalizacija obrazovanja otvorila je nove mogućnosti za učenje, uključujući online kurseve i virtualne učionice. Međutim, postoji zabrinutost oko kvalitete obrazovanja i pristupačnosti ovih tehnologija za sve slojeve društva.